

Τὸ Μυστήριον τῆς Ἄρπαγῆς

*Ἡ θεωτικὴ ἐμπειρία τῆς «ἄρπαγῆς»
τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «ἕως τρίτου οὐρανοῦ»,
δηλαδὴ «εἰς τὸν Παράδεισον»*

(Β' Κορινθ. ιβ' 2-4)

Περιεχόμενα

- Προσευχή.
- ◆ Προοίμιον.
- Α.** Ἡ «ἀποκάλυψις» τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.
- Β.** Τὰ εἶδη τῶν «οὐρανῶν».
- Γ.** Ἡ «πολυχώρητος» Οἰκία τοῦ Πατρός.
- Δ.** Ἡ «ἀσύγκριτος» δόξα τῆς Θεομήτορος.
- Ε.** Ἡ κατάληψις τῶν «θειοτέρων».

Προσευχὴ

«**Τ**ριὰς ὑπερούσιε, καὶ ὑπέρθεε, καὶ ὑπεράγαθε, τῆς Χριστιανῶν ἔφορε θεοσοφίας, ἴθυνον ἡμᾶς ἐπὶ τὴν τῶν μυστικῶν λογίων ὑπεράγνωστον, καὶ ὑπερφαῖ καὶ ἀκροτάτην κορυφήν, ἔνθα τὰ ἀπλᾶ, καὶ ἀπόλυτα, καὶ ἄτρεπτα τῆς θεολογίας μυστήρια, κατὰ τὸν ὑπέρφωτον ἐκκαλύπτεται τῆς κρυφιομύστου σιγῆς γνόφον, ἐν τῷ σκοτεινοτάτῳ τὸ ὑπερφανέστατον ὑπερλάμποντα, καὶ ἐν τῷ πάμπαν ἀναφεῖ καὶ ἀοράτῳ τῶν ὑπερκάλων ἀγλαῖῶν ὑπερπληροῦντα τοὺς ἀνομμάτους νόας»...

*(Ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου,
PG τ. 3, σελ. 997 AB,
Περὶ Μυστικῆς Θεολογίας, Κεφαλ. Α')*

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον τοῦ δικαίου Θεοχάρους, τοῦ κοιμηθέντος ἐν τῷ φωτὶ τῆς Ἀναστάσεως, κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου τοῦ σωτηρίου ἔτους 2001.

Προοίμιον

ΕΝ ἐπιγνώσει τῆς ἀναξιότητός μας, ἀρχίσαμε τὸν Ἰανουάριο τοῦ 2000 νὰ ἀσχολούμεθα μὲ τὴν ἐρμηνεία τῆς ἐννοίας τοῦ «τρίτου οὐρανοῦ», στὸν ὁποῖο «ἤρπαγη» ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος.

Δὲν ὑποψιαζόμεθα τότε, ὅτι ἡ εὐλαβῆς ἐρώτησις ἐνὸς ἐν Χριστῶ ἀδελφοῦ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ θὰ μᾶς ὡδηγοῦσε σὲ μία περιοχὴ τῆς Ὁρθοδόξου Πνευματικότητος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ πράγματι τὰ «Ἅγια τῶν Ἁγίων» τῆς, δηλαδὴ τὸ κέντρο τῆς θεωπικῆς ἐμπειρίας, τὴν ὑπέρβασιν τῆς κτιστότητος τοῦ ἀνθρώπου, τὴν μετοχὴν στὶς ἄκτιστες θεῖες ἐνέργειες, τὴν θεωρίαν τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς μελέτης αὐτῆς, ἡ αἴσθησις τοῦ βάρους τῆς ἀναξιότητός μας ἄρχισε κυριολεκτικὰ νὰ μᾶς συνθλίβῃ, ἡ δὲ σκέψις νὰ σταματήσουμε τὴν προσπάθειαν ἄρχισε νὰ κερδίζει ἔδαφος.

Ἐνα ὅμως ἔκτακτο γεγονός, ἡ συναρπαστικότης τοῦ θέματος, ἡ εὐλαβῆς «ἀναίδεια», ἡ προσωπικὴ ὠφέλεια, ἡ ἀσθενὴς προσευχὴ καὶ ἡ ἐλπίδα στὴν εὐχὴ τοῦ Σεβ. Γέροντος καὶ πνευματικοῦ μας Πατρὸς ἔδωσαν τὴν ὀριστικὴν ὠθησιν γιὰ νὰ προχωρήσῃ καὶ ὀλοκληρωθῇ ἡ ἐρμηνευτικὴ αὐτὴ προσπάθεια.

Βαδίζοντες ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἐκπληξιν, ἐργασθῆκαμε αὐτομεμφομένοι, ἐφ' ὅσον οἱ «ἐξηγήσεις» τοῦ εἶδους αὐτοῦ πρέπει νὰ ἐπιχειροῦνται ἀπὸ τὸν Θεολόγο τῆς Παραδόσεως, δηλαδὴ τὸν θεούμενον καὶ ἐνεργούμενον ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, «ἵνα ὁ θεολόγος τὰ τοῦ θεολόγου θεολογικῶς θεολογῇ»*, κατὰ τὸν μέγα Ἁγιορείτη Θεολόγο Ὁσιο Νικόδημο.

6η Ἰουλίου 2002 ἐκ.ἡμ.

+ Ὁσίου Σισῶη Μεγάλου

(*) Ἐρμηνεία στὸ Β' Κορινθ. ιβ' 3.

Τὸ Μυστήριον τῆς Ἄρπαγῆς

**Ἡ θεωτικὴ ἐμπειρία τῆς «ἀρπαγῆς»
τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «ἕως τρίτου οὐρανοῦ»,
δηλαδή «εἰς τὸν Παράδεισον»**

(Β' Κορινθ. ιβ' 2-4)

Α'. Ἡ «ἀποκάλυψις» τοῦ Ἀποστόλου Παύλου

1. Ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος, στὸ τρίτο καὶ τελευταῖο μέρος τῆς Β' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῆς του, ὑπερασπίζει σθεναρῶς τὸ ἀποστολικό του ἀξίωμα κατὰ τῶν ψευδοδιδασκάλων ἀντιπάλων του¹.

2. Στὴν προσπάθειά του αὐτή, ἀναγκάζεται νὰ ἐγκωμιάσῃ τὸν ἑαυτό του, συγκρίνων ἑαυτὸν πρὸς τοὺς ψευδοδιδασκάλους², ἐνῶ ταυτοχρόνως ὁμολογεῖ μὲ ταπεινοφροσύνη, ὅτι «ὄλαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ Κύριον, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνη»³.

3. Ἀφοῦ ἀναφερθῆ στὴν ἀνιδιοτέλειά του κατὰ τὴν ἄσκησι τῆς διακονίας του⁴ καὶ ἀπαριθμῆσῃ τὰ ἀποστολικά του ἔργα καὶ παθήματα⁵, κλείνει μὲ τὴν ἀναφορὰ στὶς εἰδικὲς χάριτες, τὶς ὁποῖες ἔλαβε ἀπὸ τὸν Θεό, δηλαδή τὰς «ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου»⁶.

4. Ἐάν καί εἶχε ἀξιωθῆ ἕνὸς ὑπερβολικοῦ πλήθους καὶ μεγαλείου «ἀποκαλύψεων»⁷, δὲν ἀναφέρεται σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς «ἀποκαλύψεις», ἀλλὰ μόνο σὲ μία· οὔτε λέγει εὐθέως, ὅτι αὐτὸς ἦταν ποῦ ἔλαβε αὐτήν, ἀλλὰ ὁμιλεῖ ταπεινοφρόνως περὶ δῆθεν τρίτου προσώπου: «οἶδα (γνωρίζω) ἄνθρωπον ἐν Χριστῶ»⁸, «οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον»⁹, «ὑπὲρ τούτου καυχῆσομαι»¹⁰.

5. Εἶναι ἐπίσης ἀξιοπρόσεκτο, ὅτι ἡ «ἀποκάλυψις» αὐτὴ εἶχε γίνεαι «πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων»¹¹· καὶ ὁμως, ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος διατηροῦσε αὐτὴν μυστικὴ καὶ δὲν τὴν ἐγνώριζε κανεὶς ἄλλος, τῶρα δὲ ἐξ ἀνάγκης τὴν δημοσιεύει, προκειμένου νὰ ὑπερασπισθῆ τὸ Θεόδοτο ἀποστολικό του ἀξίωμα καὶ νὰ στηρίξη τοὺς πιστοὺς ἐναντι τῶν ψευδοδιδασκάλων.

6. Ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος περιγράφει τὸν «τοιοῦτον ἄνθρωπον» ὡς «ἄρπαγέντα ἕως τρίτου οὐρανοῦ»¹¹, δηλαδὴ ὅτι «ἤρπαγή εἰς τὸν Παράδεισον»¹², δηλώνει δὲ ὅτι αὐτὸς δὲν γνωρίζει, μόνον ὁ Θεὸς γνωρίζει, ἂν ὁ «ἄρπαγείς» εὕρισκετο στὸ σῶμα του ἐκείνη τὴν ὥρα ἢ ἦταν σὲ ἕκστασι ἔξω ἀπὸ τὸ σῶμα του: «εἶτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἶτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν»¹³.

7. Ἡ ἐπιμονὴ τοῦ θεοφόρου Παύλου στὸ ζήτημα αὐτό, πρῶτον ἀποδεικνύει ὅτι αὐτὸς καὶ μόνον ἦταν ὁ δεχθεὶς τὴν «ἀποκάλυψιν» καὶ δεύτερον τονίζει, ὅτι ἐνῶ ἡ «ἄρπαγή» πράγματι ἔγινε, ὁ τρόπος ὁμως αὐτῆς ἦταν ἄγνωστος εἰς αὐτόν, ὅπως ἐπίσης ἦταν ἄγνωστος καὶ ἡ σχέσις ψυχῆς καὶ σώματος κατὰ τὴν διάρκειάν της.

8. Οἱ Ἅγιοι μᾶς διαβεβαιώνουν, ὅτι ἡ ὁμολογία αὐτὴ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου, γιὰ τὴν ἄγνοια τοῦ τρόπου τῆς «ἄρπαγῆς», ὡς καὶ τῆς σχέσεως ψυχῆς καὶ σώματος κατ' αὐτήν, δὲν ὀφείλεται μόνο στὴν ταπεινοφροσύνη,

«ἀλλὰ καὶ τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἤξευρε, καὶ ἂν καθ' ὑπόθεσιν ἤθελε θελήσῃ νὰ εἰπῆ, δὲν ἤξευρε τί νὰ εἰπῆ»· διότι μετὰ τὴν «ἀπόρρητον ἔλλαμψιν» καὶ «ἄρρητον αἴγλην» τῆς «ἄρπαγῆς», ὁ ἀξιωθεὶς τοῦ μυστηρίου τούτου, ἐπιστρέφων στὸν ἑαυτό του, «τότε γνωρίζει, ὅτι ἐν τῷ τότε καιρῷ, ἔξω ἦν ἑαυτοῦ, καὶ πῶς ἔπασχε ξένον τι, καὶ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἀνώτερον, καὶ ὅτι τῇ ἀληθείᾳ οὐκ οἶδεν, εἶτε ἐν σώματι ἦτον, εἶτε χωρὶς τοῦ σώματος»¹⁴.

(Συνεχίζεται)

-
1. Β΄ Κορινθ. ι΄ 1 - ιβ΄ 18.
 2. Β΄ Κορινθ. ια΄ 1 - ιβ΄ 18.
 3. Β΄ Κορινθ. ια΄ 17.
 4. Β΄ Κορινθ. ια΄ 7-15.
 5. Β΄ Κορινθ. ια΄ 16-33.
 6. Β΄ Κορινθ. ιβ΄ 1.
 7. Πρβλ. Β΄ Κορινθ. ιβ΄ 7.
 8. Β΄ Κορινθ. ιβ΄ 2.
 9. Β΄ Κορινθ. ιβ΄ 3.
 10. Β΄ Κορινθ. ιβ΄ 5.
 11. Β΄ Κορινθ. ιβ΄ 2.
 12. Β΄ Κορινθ. ιβ΄ 4.
 13. Β΄ Κορινθ. ιβ΄ 2 καὶ 3.
 14. Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Σχόλια στὸ Β΄ Κορινθ. ιβ΄ 2, μὲ ἀναφορὰ στὸν Ἅγιο Γρηγόριο Παλαμά.